

CSONGRÁDI UJSÁG

POLITIKAI LAP. MEGJELNIK CSÜTÖRTÖKÖN ÉS VASÁRNAP REGGEL.

Előfizetési ára: Egy hónapra 80 K. — Egyes szám 10 K.
Szerkesztőház Csongrád, Jókai Mór-utca 6. szám.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. Polgár Gy. Ödön.

Hirdetések jutányos díjak szerint vétetnek fel.
Kiadóhivatal: Szilber J. Antal könyvkereskedése.

Közegészségügyünk.

— Irta dr. Borsos Imre. —
(Történeti visszapillantás.)

I.

Nem kimutatásokat akarok közölni születésekről, halálozási számokról és járványos betegségekről, hanem rámutatni azokra a bajokra, amelyek miatt szenved az egész tiszamenti nép és főleg Csongrád szinmagyar lakossága.

Hogy a bajok egész mélyére hatolhassunk, tudni kell azt, hogy ez a föld történelme és földrajzi fekvése miatt egy évezreden át vértől ázott, árvizektől, tüzvészektől sújtott és népének a szabadságért vívott küzdelmében megalkuvást nem ismerő, nyílt természete miatt az ellenségek által sokszor elpusztított és az elnyomó hatalmak által fejlődésben mindig erőszakosan gátolt föld volt.

Itt számottevő kultúra nem fejlődhetett, tehát nem fejlődhetett a közegészségügy sem. Amint az Árpád-házi királyok alatt itt elterülő dus erdőségeket elpusztította az idő és abból a korból való szép apátságainkat lerombolták, úgy tették tönkre idegen befolyások kulturánkat is és a Tisza—Duna köze évszázadokon át csak a szelek tanyája volt, rajta alig élt néhány ezer magyar család és valóban e pusztítások földje: pusztja.

És nincs az egész ország földjén szerencsétlenebb nép, mint a miénk, e község lakossága egészen a legujabb időkig. Ez a viharteljes mult nehezedik ma is ránk. Kelet minden hordái itt pusztítottak és nyugat kulturája elhanyagolt. Egy veszendő és annyira elpusztított föld volt, hogy a törökvilág után az egész vármegye négyezer lelket számlált és báró Haruckern—Pallavicini 160,000 hold földet vásároltatott itt 40,000 pengő forintért és

egész határokat adományoztak az uralkodók egy-egy főurnak csupán azért, hogy másik birtokaikról ide néhány csöszöt hozzanak, akik puskaövéseikkel az utasokat fosztogató rablókat riasztgassák.

Az Árpádok alatt gazdag magyar törzsek kezdtek meg itt az építkezést, de a törökhódoltság után már birtokos osztály nem volt, a nemesség kipusztult és felhúzódott északi vármegyékbe, a pór nép pedig sárkunyhókban és vermekben lakott, a földet senkisen művelte, a magyar lakosság foglalkozása halászat és lótenyésztés volt. Fertőző betegségek és mocsárláz pusztította őket. — Csongrád szinte egész terjedelme a régi avar sáncok köré telepedett tatárok viskóiból állott, a mai ugynevezett belváros, amelyet három oldalról körülfolyt a Tisza és a mai külváros területétől egy nagy mocsár választotta el, olyképen, hogy nagyobb áradásokkor a község egy szigetet képezett, ahonnan a külvilággal csak csónakon lehetett közlekedni.

Gazdasági egyesületek a földreformért.

— Vármegyék gazdasági egyesületeinek országos értekezlete. — Dr. Schandl államtitkár szerint a kormány a földreformtörvényre áll vagy bukik. —

Az OMGE dísztermében nagyjelentőségű tanácskozásra gyűltek össze a vármegyék gazdasági egyesületeinek kiküldöttei. Az értekezletet Keglevich Gábor gróf, Pestvármegye Gazdasági Egyesületének elnöke vezette. A földmivelési kormányt dr. Schandl Károly államtitkár és Balázsovits Dezső miniszteri tanácsos, a pénzügyminisztert Venczelly Béla és Rauscher Gusztáv miniszteri tanácsosok képviselték, a földbirtokrendező bíróság képviselőjében pedig Mattyasovszky Miklós miniszteri tanácsos jelent meg. Jelen volt Da-

rányi Ignác volt földmivelésügyi miniszter, Miklós Ödön, azonkívül sok gazda.

Keglevich Gábor gróf elnöki megnyitójában kijelentette, hogy természetesnek találja, hogy a földbirtokreform-törvény végrehajtását nem fogja általános megelégedés követni, a végrehajtás elől nem lehet és nem szabad elzárkózni.

Buday Barna gazdasági főtanácsos, az értekezlet előadója, kijelentette, hogy a nagybirtokosoknak nem áll érdekében a földbirtokreform végrehajtásának megakadályozása. Ismertetése után az értekezlet célját, a mely a gyakorlati tapasztalatok megvitatása s ezáltal a végrehajtó tényezők munkájának támogatása. Az előadó rámutatott arra, hogy a vagyontalan földkérdőket legelőszérűbben kisbérletek adásával lehet földtulajdonhoz juttatni. Fontos, hogy a kiszorult cselédeket a régi arányban foglalkoztassák, vagy pedig részes földekkel kárpótolják. A gazdatiszteknek járuléktelkeket vagy közép-bérleteket kell kiutalni.

Huszka István Jász-Nagy-Kun Szolnok vármegye gazdasági egyesülete nevében azt az álláspontot hangoztatta, hogy a földreformot bérletekkel megoldani nem lehet, mert a földnélküliek tulajdonosok akarnak lenni. A termelés föltétlenül csökkeni fog a reform végrehajtásával a beruházási tőke hiányában, éppen ezért ezt a két kérdést kell föltétlenül összhangba hozni. Kégl János Pest vármegye gazdasági egyesülete nevében kifejté, hogy a pénzügyi helyzetet nem látja olyan kedvezőnek, hogy a reformot olyan simán lehessen végrehajtani. Vásári József a Debreceni Gazdasági Egyesület képviselőjében adatokat hoz fel arra, hogy a parcellázódott birtokokon a termelés két-harmadára redukálódott, úgy hogy ilyen módon többtermelést elérni nem lehet.

Keglovics János 150,000 gazdasági alkalmazott nevében és ezek érdekében szólalt föl, majd Matta Árpád, a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke égbekiáltó igazságtalanságnak tartja, hogy minden olyan

tüzelőszén, tőzeg, bükkfaszélezés minden mennyiségben kapható a
Tűzifa, Zsoldos Részvénytársaság
Szentés, Telefon: 75. sz. tüzifaosztályánál. Megrendeléseket a rendelés napján hazafuvarozzuk.

Buzát, rozsot, árpát, babot napi áron veszek.
Mindenféle liszt, tengeri- és árpadara eladása.
Griz, prézli, köleskása, naponta friss sütemény és élesztő kapható:

Gózon Imre,
liszt- és élelmiszer-üzletében
Csongrád, Kossuth Ferenc-utca 50.

Figyelmes kiszolgálás

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Nagy választékban férfi és női szövetek, posztók, menyasszonyi kelengyék és mindenféle rőfösárak.

Csató és Strasszer divatruháza

CSONGRÁD, Tej-piac.

Szolid árák!

birtokot, amely a háboru kitörése óta került új tulajdonos kezébe, a törvényi intenciója szerint felosztanak. Épp úgy igazságtalanság az is, hogy fölosztásra kerülnek az ötven éven belül gazdát cserélt birtokok is, ha azokat akár negyven évvel ezelőtti vásárolták meg.

Azután a földművelésügyi miniszter nevében Schandl Károly államtitkár reflektált az elhangzott fölbeszólásokra. Azt hiszi, hogy a kormány helyesen fogja föl a nemzet érdekeit, amikor ragaszkodik a földreform végrehajtásához és nem csalódik, ha azt mondja, hogy a kormány ezzel a törvénnyel áll vagy bukik. De ha bukik, akkor nem mérsékelt reform következik, hanem csak sokkal radikálisabb jöhet. A kormány nem hajlandó ma a törvény revíziójába belemenni. Ha sok kifogás tehető is a törvény ellen, nem szabad elfelejteni, hogy nem élünk normális idők. Sokat foglalkozott a kormány a buzakötvények alakjában való megoldással, azonban nem lehet buzakötvényeket végeredményében a reform generális tengelyévé tenni, mivel a földbirtokosokat nem akarják kényszeríteni ezeknek a kötvényeknek az elfogadására.

A bérletek kérdéséről szólva kifejti, hogy a földhöz jutók, ha tudják, hogy a birtok hosszabb ideig marad a kezükben, sokkal szívesebben gazdálkodnak, mint rövidlejáratu bérszerződés esetén. Védelmére kel a föld-

bérlőszövetkezeti rendszernek és kijelenti, hogy véleménye szerint a valutáris helyzet szilárdulásával a birtokos megkapja a tőkét, és záloglevelek formájában lehet majd megoldást találni. A kormánynak továbbá eltkélt szándéka, hogy a kisembereket részoldatja a föld jobb megművelésére. Eddig nem egészen 100,000 hold kerül megváltás alá. A 150,000 gazdasági cseléd közül csak öt százalékot bocsátanak el, ezeket pedig könnyen el lehet helyezni. Végül ismételték kérte a gazdák támogatását a reform végrehajtásában. Végül még Tarányi Ferenc utalt röviden a mezőgazdasági ipar fejlesztésének szükségességére. Ezután Keglevich Gábor gróf elnök zárószavaival az értekezlet véget ért.

Képek a csongrádi piacról.

Néhány fővárosi lapban napokon keresztül lehet olvasni ily címeket: „Küzdelem a drágaság ellen“. Nagyon harcias természetű íróember elmélkedhetik még így. Mi, akik egy őstermelő községben lakunk, annyira átlátjuk a küzdelem céltalanságát, hogy nem is foglalkozhatunk mással, mint egyszerűen végigsétálva az árusoktól ügyesen megszállott piactéren, bepillantva az ürességtől kongó mészáros és hentes üzletekbe, hűen regisztráljuk azt az irózatot, melyet néhány élelmiszer megtett az utóbbi időben és amelyet még megtenni szándékozik a derék el-

árusítók jóvoltából, akik közül nyugodt lelkiismerettel lehetne egynehányat a zalaegerszegrre küldeni azzal a megnyugtató biztatással, hogy nem egyhámar fog visszajönni.

Több napon át nem volt hus! Miért? Erre alig tudna szakavatott feleletet adni valaki, ha véletlenül nem hentes vagy mészáros. Naponkint lehetett két-három vágót látni, a mint szorgalmasan tanácskoztak az utcán vagy az üzletekben. Aligha a keresztény pártok koncentrációjáról tárgyaltak. Azt azonban mindenki érzi, hogy ismét egy roham készül a közönség zsebe ellen. Es ez be is következett. Az Árvizsgáló-bizottság beleegyezett, hogy a husnak az árát felemeljék. Így most már van hus, noha ezen küzdelemben ismét a közönség maradt alul.

Sokan szányással próbálták pótolni a hus, mely így — egyedüli hus lévén — gyönyörűen kihasználta a konjunkturát. Egy pár csirkéért 1000—1600 koronát is elkértek. Akadnak szerényebb csirkék is, de ők is úgy hiszik, hogy 7—800 K-át megérnek.

Ami a tojással van, az egyenesen bozorkányság. Sohasem merte volna hinni az ember, hogy ezen apró kis dolgozskának ára 40 korona körül mozog. Budapesten egy jó kávéházban elkészítve 35 K-a. Megérdemelné az eladója, hogy az adóját tojásvalutában fizetessék meg vele, ami békeidőbelinek ezerötszázszorosát jelentené az ártatlan kofa számára. És micsoda raffinátlak ezek az áru-

Csongrád története.

Összeállította: Ifj. Szabó Jenő.
VI.

A reformok és küzdelmek kora (1825—1848.)

Az 1848 előtti 23 év az országot teljesen átalakító reformok korszaka volt. Ezen kor emberei mintha tudták volna, hogy munkájuk ezen sokat szenvedett ország életében mily fontos, olyan rohamosan és lelkesedéssel fogadtak el és vittek keresztül minden újítást. Csongrádvármegyének nemesi és jobbágysai egymással vetekedtek abban, hogy melyikük áldoz többet a háza oltárán. Nem volt olyan nemzeti mozgalom, melyet a megye lelkes közönsége ne pártolt volna. S érdekes, hogy a reformok elé gördült akadályok nem lohasztották le a vármegye rendinek tettvágját, hanem ellenkezőleg, fokozta azt, hogy az illető újítást keresztül vigyék.

A nemesség teljesen magáévá tette azt, hogy a jobbágyság sorsán könnyítsen, mert belátta, hogy az ország csak úgy fejlődhet, s ezen korszakalkotó reformok csak úgy bírnak jó talajra találni, ha van hozzá a lakosság anyagi ereje is. Hogy a jobbágyságnak minél könnyebben lehessen az ériási adót elviselni, a Mária Terézi által elrendelt urbéri szerződéseket kezdték megszüntetni s ennek helyébe a kor szellemének megfelelő

örök váltság lépett. Ez abban állott, hogy egyes községek a jobbágy lakói által használt földet az uradalmaktól lakóik számára örökáron megvették. Csongrád község örök váltsága 358 urbéri telek, 884 házas zsellér és 1068 házatlan zsellér után 600,000 pengő forint volt, mely összeget 1848 jan. első napjától számított 36 év alatt kellett volna megfizetni 5 %-os kamatával együtt. Az örök váltság megfizetésére a községek rendszeresen kölcsönt vettek fel, de ezeknek a kölcsönöknek, mivel csak uzsorásoknak volt kölcsönpénzük, olyan óriási volt a kamatja, hogy még a gazdag emberek is e mellett a kölcsön mellett rövid idő alatt tönkrementek. Ezeket a 40—50 %-os kamatokat akarta Széchenyi István megszüntetni akkor, mikor felállította a „Szeged csongrádi takarékpénztár“-t, amelynek egy fiókja Csongrádon volt felállítva.

Átlátta továbbá a vármegye nemessége, hogy egyenlő jogok hangoztatásával egyenlő teherviselés is jár, s az a nevezetes esemény történt, hogy a megyének az a nemessége, mely eddig minden újításba csak úgy egyezett bele, ha az a nemesi jogokat és kiváltságokat nem sérti, önként jelentkezett adófizetésre, habár erre törvény nem kötelezte. Az adó kivételét vármegyei küldöttekre bízták, kik a lajstromokat vagyon és lélekszám alapján állították össze. Ezek szerint a lajstromok szerint Csongrád községben az 1827-ik évben 1228 házból 11,282 lélek lakott.

A tiszamenti községekben azonban egy nagy baj volt, az t. i., hogy ezeket a községeket a Tisza szabályozatlan vize mindig elöntéssel fenyegette. A bajt még inkább növelte az, hogy a szabályozást nem a Tiszán, hanem annak mellékfolyóin kezdték, ami által a Tisza lassabbá téve nehezebben fojt le a medrében s ezáltal jobban veszélyeztette a falvakat. Ezen baj megszüntetésére csak akkor történt egészséges lépés, mikor a dolgozók vezetését Széchenyi István vette kezébe. Ideutaztakor létrehozta a „Tiszavízügyi társulat“-ot, melynek öfelsége, V. Ferdinánd addig, míg a Tisza szabályozás tart, évi 100,000 forintot adományozott.

Széchenyi titlécé alkalmával a Tisza hajozásának ügyét is rendezni akarta, de mikor már a „Tisza gőzhajózási társulat“ majdnem meg volt alakítva, a Tiszán megjelent a „Duna gőzhajózási társaság“-nak egy hajója s így a Tisza hajozását ez vette kezébe. Első állomások Szeged, Csongrád és Szolnok lettek.

Azonban az így megkezdett Tisza szabályozás és hajozás ügyét egyelőre háttérbe szorította az 1848-ban bekövetkezett szabadságharc, melyben Csongrád lelkes közönsége élénk részt vett.

(Folyt. köv.)

Hirdetéseit adja fel a „Csongrádi Ujság“-ba, mely a vármegye egyik legelterjedtebb politikai heti lapja.

Megnyilt az új vas, szerszám, mezőgazdasági gép- és fűszer-üzlet

Papp és Gémes

(a volt Kaszanitzky István-féle vendéglő helyén),

ahol mindennemű vas, szerszám, mezőgazdasági gépek és fűszerárak, a legszebb menyasszonyi ajándékok, Leopold-féle tüzhelyek nagy választékban legolcsóbban vásárolhatók.

Lótartó gazdák figyelmébe!

Parádés és igás lószerszámokat állandóan raktáron tartok
Javításokat a legolcsóbb árban, gyorsan és pontosan készítek.

Sineger Antal,

szijgyártómester

Csongrád, Erzsébet-utca és Szivák-tér sarkán

sok? Az elmúlt napokban egy itt időző pénzügyi tisztviselő kiment a piacra a forgalmi adót ellenőrizni. A kíséretében levő ur megkérdezte az egyik árust, hogy mibe kerül a tojás darabja? A derék nő érthetetlen módon meghökken, (talán a hivatalnok kíséretében levő csendőröktől), zavarában 20 K-ért kótyavetyélte el a tojásait. De hamar magához térve, megkérte a vevőt, hogy a másik árustól is vegyen csupa jóakarattal.

A burgonya sem akar hátramaradni. Elvégre őt is a föld termi, tehát joga van előlnyargalni. 45—50 K.-ért hozzájuthatsz. Paprika is kerül a piacra, menekülve az októberi dére elől, de 3—4 K.-nál aligha tudod megvenni olcsóbban.

Szép — eltenni való, — almák is előjönnek, hogy részt kérjenek az iramból kg.-ja 60 K. És ez már érthetetlen. Az almafa sem munkát, sem befektetést nem kíván. Ingyen adja gyümölcsét, melynek tulajdonosa úgy jut a roppant pénzhez, mint számár a fülühez; maga sem tudja, hogyan, csak épen mert 1922-öt írunk.

Tudomásunk szerint 60 koronás árban hatósági haj is kerül eladásra. Nem tartanók méltányosnak, ha ebben a jótéteményben csak egyes kiváltságosak, akik erre a legkevésbé szorulnának rá, részesülnek.

Bárhová tekintünk, szomorú kép mindenütt. 150—200%-os áremelkedés az utolsó két hónap alatt. Ellenben olvashatjuk a fővárosi lapokban, hogy a közlelémezési minisztérium szabaddá tette a tojás kivitel és ráadásul még a baromfikivitel is engedélyezték feles arányban a jószág s liszt kivitel mellé.

És most tessék megélni a fixfizetéssel sujtott belföldi hivatalnoknak, mérje össze gazdasági erejét a jóvalutájú külföldi, svájci vagy angol fogvasztóval. Ezek szabják meg tulajdonképpen az irányarat, vérszopó szerveik, a kofak, vidéken maximálnak, árt szabnak, szednek, vesznek és visznek, ami ehető, míg az intelligens magyar középosztály lassankint tönkre megy, hiszen az állam ogy bőkezűen gondoskodik róla, hogy öröm az élete.

LEGUJABB országos és külföldi hírek.

Seypel, az osztrák kancellár, közelebből ellátogat Budapestre, hogy Ausztria és Magyarország között a gazdasági közlekedés útját egyengesse. Vállalkozásához mindkét részből nagy reményeket fűznek. — Az ántánt végkép cserben hagyván volt szövetségesét, a görögöt, odaigérte Tráciát a győzelmes törököknek. — Az országos katolikus nagygyűlés vasárnap eucharisztikus körmenettel vette kezdetét. Fénypontja az Országház-téren mondott szentmise volt, melyen Csernoch János biboros-hercegprimás pontifikált. A főbb utvonalak lobogódiszt öltöztek, este a Szent Gellért-szobor csillároktól ragyogott. — „Prágai Magyar Ujság“ címen magas színvonalu, elevenen szerkesztett országos lapot tart fenn a cseh fővárosban a Felvidéki Magyar Szövetség sajtóosztálya. — A kormányzóságon tartott értekezlet úgy döntött, hogy a nyomorenyhítő akcióra befolyt adományokat még a tél beállta előtt ki fogják osztani. — A cseh korona magas árfolyama miatt az üvegáruk rohamos áremelke-

désével kell számolnunk. — Az iparművészeti múzeumban berendezték a frankói Eszterházy-kastély kincseit, mik párjukat ritkítják Európában. — Ludendorff tábornok új könyvében tanácsokat ad a német nemzetnek arra nézve, mi módon nyerheti vissza nagyságát és hatalmát. Szerinte az egész nemzet szigorú katonai nevelése az az alap, melyre a jövőt építeni lehet. — Konstantinápolytól Párisig az újabban üzembehelyezett személyszállító repülőgépek 19 óra 30 perc alatt teszik meg az utat. — Debreczen városa az új adókulcs szerint 42 millió korona földadót fog fizetni.

A korona 0.21 — Buza 11,600 K.

HIREK.

— **Pályázat.** Csongrádvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő központi egy irodatiszti és három irodasegédtszti állásra pályázat van hirdetve. Az állás javadalma az állami tisztviselőkre nézve megállapított X. és XI. fizetési osztályok 3-ik fokozatának megfelelő illetmények. Minősítésre nézve az 1888. I. t.-c. irányadó. A pályázati kérvények a vármegyei ügyviteli szabályzat 4. §-ában előirt módon a vármegye főispánjához címzetten Csongrádvármegye alispáni iktatójánál 1922. október hó 25. napjának déli 12 órájáig nyújtandók be. Az irodatiszti állások betöltésénél a kiszolgált altisztek az 1873. évi II. t.-c. 5. §-a szerint elsőbbségi igényvel bírnak.

— **Csak az inségakció javára lehet mulatságengedélyt és záróra-meghosszabbítást kapni.** A belügyminiszter elrendelte, hogy táncvigalmat, záróra-meghosszabbítást március hó végéig csak abban az esetben szabad engedélyezni, ha a jövedelem egy előre megállapított részét a rendezőség az inségakció javára ajánlja fel. Az okos intézkedést örömmel kell üdvözlölnünk.

— **Csongrádvármegye törvényhatósági árvizsgáló bizottsága** folyó hó 7-én tartott ülésében a hentes és mészáros ipar által forgalomba hozott közszükségleti cikkek árait folyó évi október hó 7-én déli 12 órától számítól a törvényhatóság területére a tájékoztató árak joghatályával a következőkben állapította meg: Marhahus paprikásnak 220, levesnek 240, peccsenyének 260, csont levesnek 60 korona. Sertéshus csontos 300, peccsenyének 400 korona. Friss szalonna 750, szikkadt, sózott szalonna 700. Zsir 800. Juhus 260 korona. A husokhoz legfeljebb 15-15 százalék nyomtaték adható. Ezenkívül zsemlye dekagrammonkint 2 korona, kifli 2 korona.

— **A kutba ugrott.** Özv. Kátai Jánosné, szül. Varga Anna 85 éves asszony vásártéri lakásán, kedden ismeretlen okból a kutba ugrott s mire hozzátartozói észrevették, már meghalt.

— **Eltűnt sertés.** A község házábanál csaknem állandóan találni gazdátlan jószágot. Bámulatos, hogy épen ma, midőn oly roppant ára van a jószágnak, alig nevezhető parányi csirkének is, nem ügyelnek a gazdák a jószágokra. Így nem csoda, ha többen és többen akadnak, kinek elbitangosodott jószágja nem is kerül meg. Így járt Kovács György is, kinek sertése el is tűnt. Valószínűleg vidéki hajcsárok sertésel közé keveredett s az ujonnan szerzett barátokkal elment nyomtalanul. A gazda kára körülbelül 20 ezer korona.

DOROZSMAI HIREK.

— **Személyi hír.** Kirinyi István szolgabíró, mint értesülünk, Csongrádra helyezték. Értéke segyénisége a csongrádiakra nyereség, reánk nézve veszteséget jelent.

— **A kiskundorozsmai Gazdasági Kör** f. hó 1-én vasárnap, ugy erkölcsi mint anyagiakban fényesen sikerült népünnepélyt tartott a szegedi Máv.-zenekar közreműködésével, volt ott kiskunsági csárda, sok móka, gyönyörű program, öreghegy, hol ugyancsak ment a lopás, ugy, hogy a festői magyar viseletben pompázó csószleányok és legények alig győzték bíró elé vinni a lopókat, kár hogy a remek magyar viselet nem állandósul, hanem helyét mindinkább idegen váltja fel.

— **Népfőiskolánk megnyitása.** Népfőiskolánk megnyitásának ügyében f. hó 7-én délelőtt elértekezlet volt dr. Dózsa István főszolgabíró elnöklete alatt. A múlt évben közsegünkben jól sikerült népfőiskolai mozgalomra felhívjuk a tanulni vágyó minden rendő ifjúság és az illetékes körök figyelmét.

— **A dorozsmai villamos** ügyében, mint illetékes körökből értesülünk, kedvező fordulat várható s a fontos ügy közel áll a megvalósuláshoz.

— **Az aradi gyásznapi** évfordulóján, okt. 6-án, ünnepélyes szent mise volt a róm. kath. templomban, melyen a helyi hatóságok, iskolák és egyesületek mind képviselve voltak s a helybeli dalárda is énekelt. Oh, jőjjön el az idő, mikor ismét szabad föld lesz a magyar Golgotha.

Szerkesztői üzenet.

Iuvenis. Novelláját közöljük, ha nevé szerkesztőségünkkel közli.

Kifogyhatatlan rovat.

— Rettenetes ez a csongrádi lakásinség...
— Hogy?... Hogy?
— A múlt héten helyszüke miatt még a „Kifogyhatatlan rovat“-ot is kilakoltatták.

Ballada.

(Balázs Árpád nótájára.)

Levelem, levelem, utolsó levelem!
Drágább a postais, — jaj mi lesz már velem!
Rongy lett a ruhánk is, rongy lett a reményem,
... Ugyis éhen halunk, — adj el 3 csirkét,
Hogy irhassál nekem.

Valuta szimfónia IX. tételben.

I. Allegro marciale.

Dinár ide, dinár oda,
Fütyülök a dinárodra!

II. Piano.

Bár apósom Szokoly,
Még sincsenek szokol-i.

III. Forte.

Lám, a szegény német márka,
Lebeg, mint egy Noé-bárka,
S ahogy zúg az ár folyama,
Ugy inog az árfolyama.

IV. Furioso.

Ördög vigye a lei-ét
Mind elvitték elejét,
S kiszédtek a volejét!

V. Andante lirico.

Egy szobára, — nappalra
Eppen elég itt egy líra,
Hivatkozom egy „Pali“-ra.
— S hogy egy hétig itt jól éljen,
Bőven kifutja egy fél-yen.

VI. Alla breve.

Ha nem elég egy — pár font,
Kaphatsz tölem pár pofont!

VII. Adagio.

Adolár epedve várja,
Hogy legyen pár száz dollárja —
S ha egy „1“-je nem hibázna,
A nevével valutázna.

VIII. Miserere.

Egy frankot ért egykoron a
Jó hazai egy korona...
— S most a tyuk Pöcs-től Pirtó-ig
Tojást csak aranyért tojik. —

IX. Finale.

... No de jó majd a Turul,
Előugrik háturul...
S a sok schieber elgurul.

(Parázs.)

Nyomatott Szilber J. Antal betűivel.

Értesítés.

A „Magyar Király“ szállodát,
kávéházat és éttermet Jankó Ferenc
urtól átvettem és azt átalakítva f.
hó 14-én, szombaton disznótoros va-
csorával megnyitom.

Kérem a n. é. közönség szives
pártfogását.

Pápai István, vendéglős.

10847/922. Csongrád község előljáróságától

Hirdetmény.

Közhirre teszi az előljáróság, hogy az
1920. és 1921. évekre kivetett jövedelem és
vagyonadóról szerkesztett kivetési lajstrom a
község háza 11-es számú hivatalos helyiségé-
ben folyó hó 16-tól 23-ig bezárólag 8 napi
közzsemlére van kitéve, mely idő alatt ezen
lajstromot mindenki megtekintheti és az ab-
ban foglaltakra s nevezetesen a jövedelem-
adó és a vagyonadó kiszámításánál alapul
vett jövedelem összegek és vagyonérték ösz-
szegyek megállapítására és a tervezett adó-
összegekre nézve — úgy a saját adóját, mint
a mások adóját illetőleg észrevételeit meg-
teheti.

Az észrevételeket írásban foglalva a
lajstrom közzsemlére tételének utolsó napjá-
tól számított 15 napon belül kell a szegedi
m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújtani.

Az ily észrevétel nem tekinthető feleb-
bezésnek, mert az adó mérve ellen irányuló
felebbezést mindenkinek jogában áll a ki-
adandó írásbeli határozat kézhez vétele után
a jövedelemadó felszámolási bizottsághoz
címezve, annak idején beadni.

Csongrád, 1922. október 10.

Községi Előljáróság.

Ház eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség

9238/922. sz. Csongrád község előljáróságától.

Hirdetmény.

Közhirre teszi az Előljáróság, hogy az
1922. évre kivetett kincstári törzs házhason-
részesedés — és felemelt házhasonrésze-
désekről szerkesztett kivetési lajstrom Cson-
grád község előljáróságánál a 10 es számú
hivatalos helyiségben f. évi október hó 16-tól
október 23-ig 8 napi közzsemlére van kitéve.

A közzsemlé ideje alatt a kivetési lajs-
tromot mindenki betekintheti és azok, akik a
adó kivetésben meg nem nyugszanak, felebbe-
zéseiket az adóv kézbesítést követő 15 na-
pon belül beadhatják.

Csongrád, 1922. okt. 10.

Községi Előljáróság.

A Városi Takarékpénztár épületében,
(Főtér) Mészáros Imréné jóforgalmu

könyv-, papír-, játékaru és élelmiszer-
üzlete eladó.

Ugyancsak Mészároséknál, Réthy
János-utca 4. sz. alatti lakásu-
kon egy gyermek-vaságy, egy
nagy és egy kis vaskályha elad.

5—2

Fát, lisztet

könnyen szerezhet, ki lapunk
árusításával foglalkozik. —
Jelentkezni lehet Zöldkert-
utca 2. szám alatt.

Aranyat, ezüstöt,

mindenféle régi ékszereket a
legmagasabb napi áron vált be
Kammerer Dezső,
órás és ékszerész.
Csongrád, Kossuth-tér.

Hölgyek figyelmébe ajánlom

modern kosmetikai intézetemet, hol
szeptöl, májfolt, pattanás, bőratka,
mittessert s bármilyen archibát, anya-
jegyet végérvényesen elmulasztok sa-
ját találmányu zabadalmazott vegyi-
szereimmel, 15 perc alatt pedig fajda-
lom nélküli hámlasztást eszközölök,
mely után azonnal mehet levegőre
rózsás arcbrórral. Nem villannyal
dolgozom. Szolid áruk, pontos ki-
szolgálás.

Tisztelettel:

Birodek Ádámné.

10—8

Csongrád, Szép-utca 10.

Kacziba Ferenc

cementgyára Csongrád, Vasár-tér 27.

Készít fedécserepet, cementlapot, kutgyü-
rűt, betonsővet minden méretben, sírkövet,
betonoszlopot és e szakba vágó dolgokat.

Bokodi István

kelmefestő, Pacsirta-utca 15.

Tisztelettel kérem a nagyérdemű
közönséget, hogy vastagabb ruháit az
esetleges torlódások elkerülése végett
minél előbb festesse meg. Festek min-
denféle posztókat, pokrócokat, női- és
férfi- télikabátokat, mindenféle szöve-
teket, sejmeket, fejre és nyakba való
kendőket, gyapjufonalakat a rendes
napi árban. 6—3

Leopold S.

lakatos mester, Vásár-utca 1. sz.

Tudatja a n. é. közönséggel, hogy
aki tüzelőanyagának háromnegyed ré-
szét meg akarja takarítani, forduljon bi-
zalommal hozzá; raktáron tart első-
rendű kiviteli takaréktüzhelyeket
egyszerű és diszes kivitelt. Megren-
deléseket, javításokat pontosan, fe-
lelősség mellett teljesít. Elvállalja tűz-
helyek berakását és falazását, ugyszin-
tén folyton égő kályhák javítását és
samottozását is. Épületvasalásokat, sir-
kerítéseket pontosan és lelkiismerete-
sen, jutányos áron készít.

Jó munkáért szavatol!

Erzsébet-szálloda

Csongrád.

Tiszta szobák!

Kitűnő konyha!

Legjobb italok!

Figyelem!

Hölgyeim!

Még mielőtt őszi és téli kalap
szükségleteiket beszerzik, el ne mulasz-
szak Kiskunfélegyházán a
Gazdasági Bank épületében levő Pán-
czél női divatruházat felkeresni, ahova
a legújabb modelű női kalapok meg-
érkeztek. — Ugyanott átalakítások 48
óra alatt elkészíttetnek. 10—9

Csongrádi

mezőgazdasági termény
és gépraktár.

Jegyezzünk újabb Hangya
üzletrészeket!

„Hangya“

Fűszer-, vas-, kézmű-, rövid-
és norinbergi áru.
Keresztény magyar írók, gazda-
sági, iskolai és tankönyvek.

Előfizetés az Új Barázda, A Barázda, Va-
sárnap című lapokra és a Magyar Gazdák
Szemléje című havi folyóíratra.

Szövetkezet

314-es sz. „Hangya“ központi
árueelőleg pénztárfiók. Áruelő-
leg betétekre 6 százalék kama-
tot ad minden levonás nélkül.
Olvassuk a „Hangya“ ujságot!